

Hodes, Aleš

Úvodník

Sacra. 2024, vol. 22, iss. 2, pp. 5-6

ISSN 1214-5351 (print); ISSN 2336-4483 (online)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/digilib.81088>

Access Date: 09. 01. 2025

Version: 20250108

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Vážené čtenářky / vážení čtenáři,

s radostí a zdravou pýchou k výtvorům našich autorů bychom Vám rádi představili číslo 2 / 2024, které je v jistém smyslu speciální, i když jej nespojuje partikulární téma či problematika. Letošní druhý článek do řetězce vydání odborného časopisu má potenciál, jako jen hrstka čísel předtím, promlouvat svou jazykovou formou k co nejširšímu publiku. Kouzlo moderních komunikačních kanálů, které nás už téměř zcela vyvazují z geografických a temporálních břemen vztahování se k sobě, zase jednou zafungovalo a umožnilo nám zprostředkovat setkání příspěvků, jež můžeme pokládat za částečný odraz mezinárodního studentského zkoumání náboženství od Groningenu přes Vídeň až po Bratislavu. Číslo rozprostírající se na následujících stránkách časopisu Sacra však není pouze náhodnou sešlostí, ale, troufáme si spekulovat, také projevem dalekosáhlého impulsu, jenž prochází mladými autory z řad studentů a posunuje je za propast neznáma až k předložení svých poznatků nevidouce hranic akademických kultur a možných kritických pohledů vycházejících z nich. Navíc však, pokud milí čtenáři přijmete takovou myšlenku za přípustnou, je možné odvodit, že právě pot a slzy současného kolektivu a generací minulých redaktorů přispěly k vybudování odborného prostředí, kam studenti a mladí badatelé bez přímých vazeb na Masarykovu univerzitu mají důvěru propůjčit těžce vydřené plody své práce. V takovém případě je možné číslo 2 / 2024 pokládat nejen za unikátní příležitost vzhledu do rozmanitosti současného studentského bádání napříč evropskými institucemi, ale také jako odznak za každý moment, kdy se v našem volném čase noříme do koloběhů editorských oprav a vyplouváme s hodnotnými vhledy, které naše autory posunují vpřed po trnitě cestě akademií.

Číslo je uvedeno jako obvykle výsostnou rubrikou studií, která tentokrát sice pojímá pouze jeden text, ten však svou nespornou kvalitou odradí jakékoliv stížnosti týkající se kvantity. Autor Dominik Popluhár se v článku George Soros ako „pojmový Žid“ v narativě slovenského politického spektra úspěšně prodírá diskurzem významných představitelů slovenský politických subjektů s pomocí teoretického rámce Zygmunta Baumana. Aplikace této perspektivy zasazuje konspirační narativy s výraznými anti-semitskými prvky do širšího rámce rétoriky pracující s politikou strachu z liberálního globalismu a islamizace Evropy. Negativní reprezentace pojmového Žida v podobě amerického investora je autorem na slovenském prostředí přesvědčivě vysvětlena jako více méně plovoucí forma umožňující navázat ideologicky a referenčně specifický obsah na silné historické kontinuity.

Následující část čísla ukojí dvojí zájem v páru příspěvků, jež svou formou naplňují definici rubriky rozhledů. Nabídne průzkum čerstvého empirického pole a jeho zasazení do kontextu bádání myšlenkových proudů, ale také zamíří do teoretické sféry, přesněji předloží článek s interpretací a návrhem k možnému znovuvyužití přístupu ve světle současných nedostatků konceptualizační fenomenů spojených s náboženstvím. Nejprve je možné se seznámit s rozkvetem tradic feministického čarodějnictví na novém mediačním poli vyvinutém s rozvojem technologií interaktivní komunikace na sociální sítích v článku Hex the Patriarchy: About the History of Feminist Witchcraft and How Witches on Social Media Correspond to It and Shape It. Autorka Julia Verbeek nabízí důkladně kontextualizovaný vzhled do proce-

su přeformulování historických feministických bojů v hávu čarodějnických symbolů odporu a souběžného tvoření komunitních prostorů rezistence, avšak také komodifikovaných prostorů osobního brandingů. Druhý rozhled s názvem Girard and the Sacred: A Mimetic Approach to Religion orientuje svoji pozornost na antropologický potenciál díla francouzského akademika René Girarda ve studiu náboženství. V jednom z ojedinelých teoretických příspěvků v našem časopisu jeho autor Emilio Moreno Villanueva reflektuje hodnotu koncepce obětího beránka k uchopení konfliktních jevů v širší společenské sféře. Právě tento analytický užitek Girardovy teorie, který by mohl nalézt odbytí v četných konfliktních událostech současnosti, je inovativně kontrastován s poststrukturalistickými a substantivními přístupy ke studiu náboženství, jež v minulosti představovaly dominantní interpretační prizma.

Kratším tematickým příspěvkem se číslo vrací do Rakouska za autorkou Julií Verbeek, kde tentokrát kráčí po stopách Druidské cesty s doprovodem (novo-)pohanských praktikantů Österreichischer Druidenorden. Esej s názvem Austrian Druidry and Its Understanding of Sacred Places navrhuje na základě interpretace rozhovoru a popisu vztahu rakouského (novo-)pohanského druidismu ke keltskému, regionálnímu, dědictví možnost uchopení kulturního a ontologického procesu „zposvátnění“ prostoru.

Na stranách časopisu také jako obvykle nechybí rozhovor dávající nahlédnout do osobnějších zkušeností postav pohybujících se v záhadných vodách akademie. Sjednocené úsilí Petry Houserové, Tomáše Kunerta a Terezie Spáčilové bylo přetaveno v utříděný katalog osobních dojmů, překážek, směrů a cílů vedoucích postav členité sestavy výzkumných iniciativ CEDRR, DISSINET a LEVYNA, jež jsou, stejně jako Sacra, personálně i institucionálně pevně spojeny s brněnským Ústavem religionistiky.

Na závěr nechybí také příspěvek do informační rubriky zpráv, kde Tomáš Kunert a Barbora Kormaňáková popisují průběh pravidelné výpravy religionistických vyučujících a studentů, která se koná pod záštitou Ústavu religionistiky FF MU za cílem vtělit ducha badatele do začínajících religionistů v konfrontaci s objekty zájmu odborného studia náboženství.

Za redakční radu časopisu Sacra inspirativní čtení přeje,
Aleš Hodes